

Jongerenparticipatie in Enschede

0-meting: draagwijdte van jongerenparticipatie

April 2023

Jongerenparticipatie in Enschede

0-meting: draagwijdte van jongerenparticipatie

Colofon:

Jongerenparticipatie in Enschede

Tekst: S. Visschedijk en M. Schroeten

Uitgave: Kennispunt Twente, april 2023

Opdracht: Gemeente Enschede

© 2023, Kennispunt Twente, Enschede. Auteursrechten voorbehouden. Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

1. Aanleiding

De gemeente Enschede heeft in het coalitieakkoord 2022-2026 opgenomen om te experimenteren met nieuwe vormen van participatie. Onderdeel van dat experiment is de mening van jonge Enschedeërs peilen over onderwerpen die hun toekomst raken, zoals duurzaamheid, cultuuraanbod, wonen en werkgelegenheid. Bovendien zegt het kinderrechtenverdrag dat jongeren het recht hebben om mee te praten. Besluiten van nu hebben voor hen immers nog jarenlange gevolgen. De resultaten van deze peiling worden vertaald in acties om de betrokkenheid van jongeren te vergroten, maar ook ervoor zorgen dat ambtenaren en bestuurders de mening van jongeren in hun plannen betrekken.

2. Onderzoeksaanpak

Het onderzoek bestond uit twee delen. Het eerste deel was een zogenaamde 0-meting om te kijken of jongeren door de gemeente betrokken worden en of jongeren, ambtenaren en bestuurders het belangrijk vinden om jongeren te betrekken bij gemeentelijke plannen. Deze peiling wordt op een later, nog te bepalen moment, herhaald. Na deze herhaling is het mogelijk het effect te toetsen van inspanningen om jongerenparticipatie te bevorderen. Het doel van de inspanningen is jongeren meer te betrekken bij gemeentelijke plannen en dat ambtenaren en bestuurders het belangrijker gaan vinden de mening van jongeren in gemeentelijke plannen te betrekken.

In het tweede deel van het onderzoek is aan jongeren gevraagd welke onderwerpen zij belangrijk vinden. De resultaten van dit onderzoek worden in een afzonderlijk rapport gepresenteerd.

De 0-meting en de peiling over de onderwerpen die de toekomst van jongeren raken is uitgevoerd onder een deel van de leerlingen uit de bovenbouw primair onderwijs – groep 7 en 8 – en onder een deel van leerlingen van het voortgezet onderwijs. Eind maart en begin april hebben in totaal 884 leerlingen meegedaan en 145 medewerkers van de gemeente en raadsleden.

De respons onder leerlingen naar onderwijsvorm is verdeeld, zoals in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1 Respons naar onderwijsvorm

	Aantal	Relatief
Primair onderwijs	134	15%
Praktijkonderwijs/Vmbo/Mavo	383	43%
Mavo/Havo	212	24%
Havo/Vwo/Gymnasium	140	16%
Overig/geen	15	2%
Totaal	884	100%

De respons onder de professionals naar functie is in tabel 2 weergegeven. Ambtenaren en overige functie zijn geclusterd onder de benaming 'medewerker'.

Tabel 2 Respons naar medewerkers en raadsleden van de gemeente

	Aantal	Relatief
Medewerker	140	97%
Raadslid	5	3%
Totaal	145	100%

3. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van de antwoorden van de leerlingen en de professionals. Voor zover een vergelijking mogelijk is tussen deze twee groepen brengen we de resultaten in samenhang. De antwoorden van de leerlingen kunnen we naar onderwijsvorm weergeven. Van de professionals hebben we geen uitsplitsing gemaakt, vanwege de geringe respons onder raadsleden.

3.1. Betreft de gemeente jongeren voldoende?

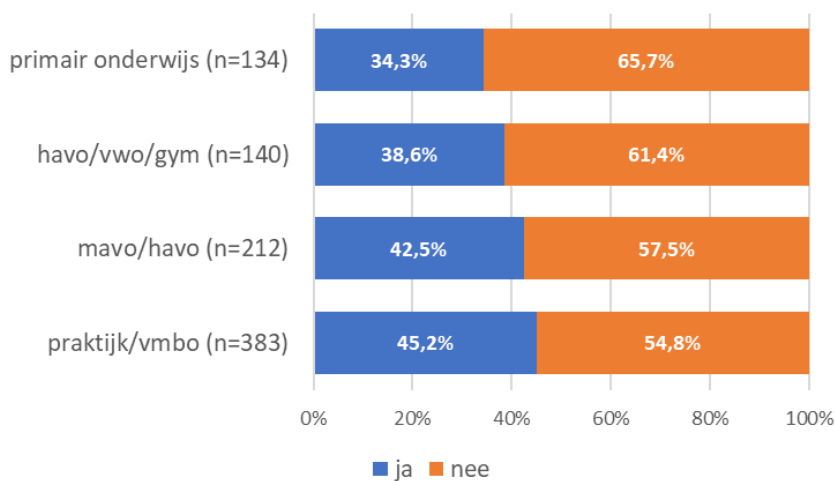
Aan de jongeren is gevraagd of zij van mening zijn dat de gemeente jongeren voldoende betrekt bij onderwerpen die zij belangrijk vinden. Een meerderheid (58%) vindt dat de gemeente dat onvoldoende doet. Ruim 40 procent vindt dat de gemeente het in voldoende mate doet. Een vergelijkbare vraag is aan ambtenaren en raadsleden voorgelegd. De resultaten van de jongeren en professionals wijzen in dezelfde richting. Bijna 60 procent van beide groepen geven aan dat jongeren onvoldoende over gemeentelijke plannen worden gehoord. Ruim 40 procent van de professionals geeft aan dat ze wel of soms jongeren betrekken bij plannen.

Figuur 1 Betreft de gemeente jongeren voldoende naar leerlingen en professionals

Hoe de verdeling tussen de onderwijsvormen over het betrekken van de gemeente zijn, is in figuur 2 weergegeven.

Figuur 2 Betreft de gemeente jongeren voldoende naar onderwijsvorm

3.2. Hoe belangrijk vinden jongeren hun mening?

Aan de jongeren is gevraagd om op een schaal van 1 tot en met 5 aan te geven hoe belangrijk ze het vinden dat naar hun mening wordt gevraagd over gemeentelijke plannen. Een 1 staat voor niet belangrijk en een 5 voor zeer belangrijk.

In figuur 3 is weergegeven hoe belangrijk leerlingen van de verschillende onderwijsvormen het vinden. In de onderstaande figuur laten we voor de duidelijkheid de y-as (links) van 2 tot 4 lopen. In de vragenlijst konden de leerlingen een score tussen 1 en 5 geven. De blauwe blokjes in de figuur geven de nauwkeurigheidsmarges aan rond het gemiddelde (gele punt).

Wanneer de blauwe blokjes elkaar horizontaal niet overlappen, is er sprake van een significant verschil, een verschil van betekenis.

Figuur 3 Hoe belangrijk is de mening van jongeren? (1=zeer onbelangrijk; 5=zeer belangrijk)

Leerlingen van het primair onderwijs vinden hun mening belangrijker dan leerlingen van het praktijkonderwijs en vmbo. De andere onderwijsvormen verschillen niet van elkaar.

Gemiddeld komt de score onder jongeren uit op 3,24, dat wil zeggen dat meer jongeren het belangrijk dan niet-belangrijk vinden dat de gemeente naar hun mening luistert. Onder professionals is de score 4,53 en daarmee geven professionals aan dat ze het belangrijk vinden om jongeren te betrekken en het zelfs significant belangrijker vinden dan jongeren.

3.3. Bekendheid Jongerenberaad

Het Jongerenberaad van de gemeente Enschede komt op voor de belangen van jongeren, maar is het ook bekend onder jongeren en professionals? De gemeente Enschede is benieuwd of de bekendheid veranderd als er meer inspanningen worden geleverd om de mening van jongeren te verzamelen. Van de jongeren kent 10 procent het Jongerenberaad. Onder ambtenaren en bestuurders ligt de bekendheid aanzienlijk hoger, namelijk 35 procent kent het Jongerenberaad.

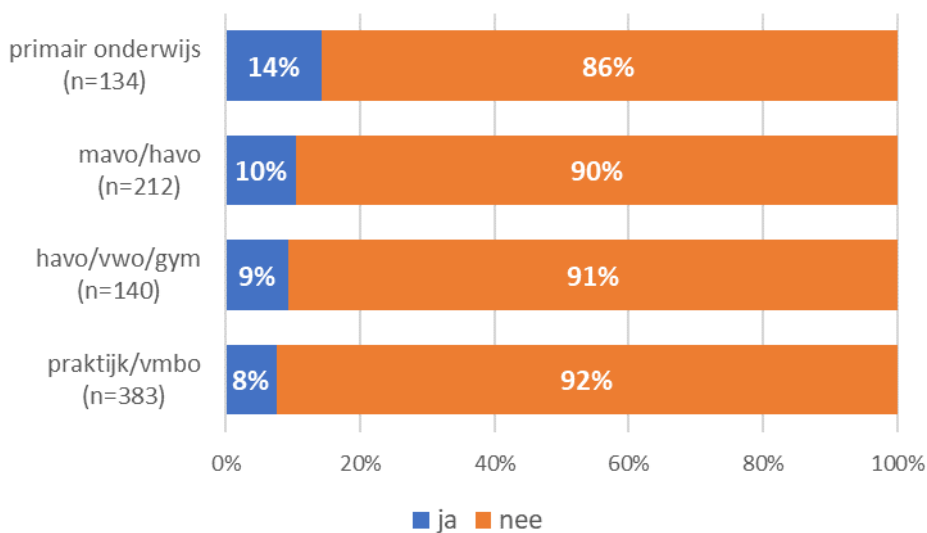
Figuur 4 Bekendheid van het jongerenberaad onder leerlingen en professionals

Kijken we in figuur 5 naar de bekendheid van het Jongerenberaad onder leerlingen van de verschillende onderwijsvormen, dan blijken leerlingen van het primair onderwijs vaker het Jongerenberaad te kennen. Dit is een opvallende uitkomst en waarschijnlijk verwarren deze leerlingen de leerlingenraad met het Jongerenberaad.

De verschillen tussen de bekendheid van het Jongerenberaad onder leerlingen uit het voortgezet onderwijs zijn klein. Het Jongerenberaad is tussen de 8 en 10 procent van de leerling voortgezet onderwijs bekend.

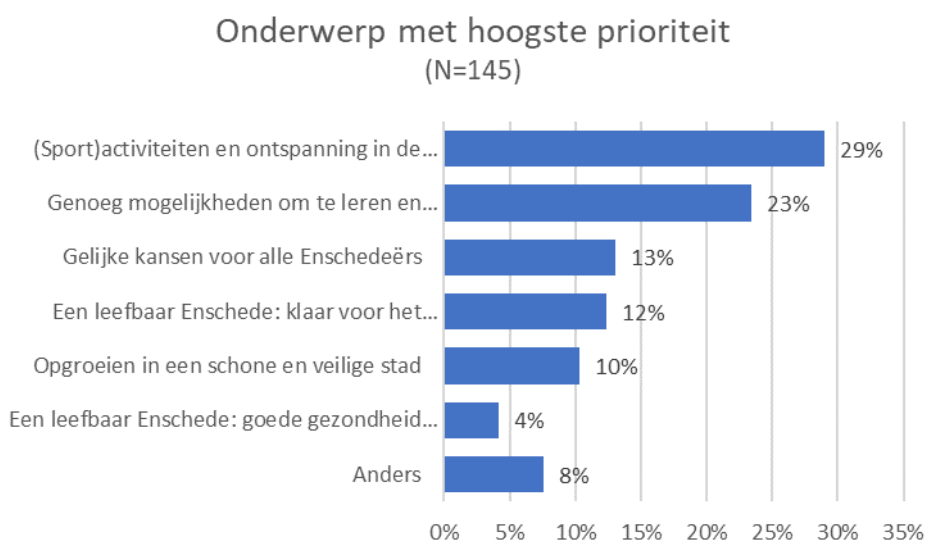
Figuur 5 De bekendheid van het Jongerenberaad naar onderwijsvorm

De bekendheid tussen de onderwijsvormen verschilt niet significant, ondanks dat het verschil tussen praktijkonderwijs/vmbo en primair onderwijs 6 procentpunten is.

3.4. Onderwerp met hoogste prioriteit

Aan de ambtenaren en bestuurders is gevraagd welk onderwerp zij denken dat jongeren de hoogste prioriteit geven. (sport)activiteiten en ontspanning wordt het vaakst (29%) genoemd, vervolgens zijn het de mogelijkheden om te leren en werken (23%). Daarna volgen drie onderwerpen, die dichtbij elkaar liggen. Het zijn de onderwerpen: gelijke kansen (13%), leefbaarheid in relatie tot klimaatbestendigheid (12%) en een schone en veilige stad (10%). In de figuur hieronder is de volgorde grafisch weergegeven.

Kennispunt Twente
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

www.kennispunttwente.nl
Info@kennispunttwente.nl

Kennis **punt**
Twente